

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Харківський інститут
Кафедра соціально – гуманітарних дисциплін

Затверджую:
В.о. директора Харківського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
—
В.Ю. Догадіна
(підпис)
«28» серпня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
соціально – гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.
Зав. кафедри — А.А. Рудь
(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство

спеціальності: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня: перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: Менеджмент
(назва освітньої програми)

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:

А.О. Наумова, кандидат юридичних наук, доцент кафедри «Соціально – гуманітарних дисциплін»

Викладач:

А.О. Наумова, кандидат юридичних наук, доцент кафедри «Соціально – гуманітарних дисциплін»

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри «Соціально – гуманітарних дисциплін»

Протокол від 28 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

А.А. Рудь

Силабус погоджено з гарантом освітньої програми «Менеджмент»
(назва освітньої програми)

28.08.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми

(підпис)

канд. екон. наук, доц. О.С. Телепнєва

Силабус перевірено 28 серпня 2023 року

В.о. директора

(підпис)

В.Ю. Догадіна

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р.

(підпис)

(ПІБ)

«__» __ 20__ р.,

протокол № __

на 20__ / 20__ н.р.

(підпис)

(ПІБ)

«__» __ 20__ р.,

протокол № __

на 20__ / 20__ н.р.

(підпис)

(ПІБ)

«__» __ 20__ р.,

протокол № __

на 20__ / 20__ н.р.

(підпис)

(ПІБ)

«__» __ 20__ р.,

протокол № __

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Харківський інститут
Кафедра соціально – гуманітарних дисциплін

Назва дисципліни	«Правознавство»
Викладач (-и)	Наумова Анна Олександрівна
Портфоліо викладача (-ів)	http://maup.kh.ua
Контактний тел.	+38 066 263 41 46
E-mail:	Naymova85@i.ua
Сторінка дисципліни на сайті	http://maup.kh.ua

1. Коротка анотація до дисципліни. «Правознавства» як навчальна дисципліна - це систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок і розвиток. Саме вивчення правознавства дає загальні уявлення здобувачам освіти про основи державно-правового життя в Україні. Розуміння основ держави і права, конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, сімейного та інших галузей права – необхідна умова життєдіяльності кожної людини та громадянина в Україні.

2. Формат курсу:*очний (offline)*.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета вивчення дисципліни «Правознавство» полягає у формуванні системних уявлень про державу та право як основних засобів упорядкування суспільних відносин та вміння використовувати їх у практичному житті; формування правової компетентності здобувачів освіти, що забезпечує здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки в конкретній ситуації, налагоджувати соціальне партнерство в розв'язанні суспільних проблем; виховання поваги до людської гідності, дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості, рівноправ'я.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення із закономірностями становлення та розвитку суспільства, держави, права, їх взаємозв'язку та взаємодії між собою, функціонування держави як форми організації суспільного життя;
- аналізування основ теорії права;

- визначення базових принципів конституційного, державного, суспільного ладу та правового статусу особи;
- огляд галузей права України;
- набуття практичних навичок застосування знань юридичного характеру на практиці.

4. Компетентності та очікувані результати вивчення дисципліни «Правознавство»:

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК13. Розуміння принципів і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p>

	СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p> <p>ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.</p> <p>ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p>

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 34 години аудиторної роботи; 56 годин – самостійної роботи, залік – 2 години.

6. Статус дисципліни: обов'язкова

7. Пререквізити: Вивчення дисципліни повинно базуватись на знаннях, отриманих студентами під час опанування ними фундаментальних положень навчальних дисциплін: «Соціологія», «Теорія держави і права», «Конституційне право України» Освітньої програми бакалаврату.

Постреквізити – Академічна навчальна дисципліна «Правознавство» - складова циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», і є важливою для вивчення інших дисциплін на спеціальності «Психологія», при підготовці до кваліфікаційного іспиту, у фаховій діяльності.

8. Технічне та програмне забезпечення /обладнання. Використовувати електронні сервіси Верховної Ради України, Єдиний державний реєстр судових рішень, інші Реєстри, власні ноутбуки для презентацій результатів СРС, екранів і телевізорів в аудиторіях, принтера. Передбачено доступ студентів до ІНТЕРНЕТу та спілкування електронною поштою, в Zoom та за допомогою Вайбера.

9. Політика курсу:

Політика відвідуваності та наявності у студента необхідних нормативноправових джерел, комунікації з викладачем та користування електронними девайсами, дотримання вимог Етичного кодексу студента та академічної доброчесності. Прослуховуючи цей курс, необхідно виконувати положення академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи, а не plagiat.
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

У випадку порушень цих вимог – реагування відповідно до Етичного кодексу Інституту.

Під час курсу потрібно виконувати завдання СРС та ІНДЗ (реферати з презентацією), написати МКР. Зробити презентацію з обраної проблеми.

Курс передбачає:

- роботу в команді, виконання завдань у встановлений термін;

Відпрацювання пропущених семінарсько-практичних занять

Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин.

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**. При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації. При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проєкти та кейс-задання.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Харківському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

13. Схема курсу:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ1: «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

Тема 1. Поняття права та його ознаки.

Поняття та функції права. Правотворчість. Місце й роль права в системі соціальних норм. Правова система та система права. Загальна характеристика основних галузей права України.

Тема 2. Правовідносини.

Правовідносини: поняття, види, структура правовідносин. Правозадатність. Дієздатність. Деліктозадатність. Юридичні факти та інші підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин. Правомірна поведінка. Правопорушення та юридична відповідальність.

Тема 3. Основи теорії держави.

Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату держави в її механізмі. Характеристика внутрішніх і зовнішніх функцій держави. Поняття та види форми правління, форми

державного устрою та форми державно-правового режиму. 6

Тема 4. Конституційне право України.

Поняття конституційного права. Історія світового конституційного досвіду. Джерела конституційного права в Україні. Розвиток конституційного процесу в умовах незалежності України. Структура конституції України. Державна влада в Україні та її поділ на законодавчу, виконавчу та судову. Президент, як голова держави Україна. Державна символіка та мова в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: «ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА»

Тема 5. Цивільне право України.

Поняття, особливості, елементи цивільного правовідношення. Здійснення цивільних прав. Захист цивільних прав. Відповідальність у цивільному праві.

Тема 6. Спадкове право.

Поняття спадкового права. Наслідування по заповіту. Наслідування по закону. Прийняття спадщини.

Тема 7. Житлове право.

Предмет та джерела житлового права. Право громадян України на житло. Порядок отримання житла. Договір найму житлового фонду. Приватизація державного житлового фонду. Кондомініуми.

Тема 8. Сімейне право.

Правове регулювання сімейних відносин. Права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тема 9. Основи кримінального права України (загальна частина).

Поняття й предмет кримінального права. Поняття злочину та кримінальна відповідальність. Поняття складу злочину. Поняття й види обставин, що виключають злочинність діяння. Поняття покарання та його позначка. Система й види покарань. Поняття судимості.

Тема 10. Адміністративне право України.

Поняття й предмет адміністративного права. Джерела адміністративного права. Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості. Поняття та види суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність. Поняття й види адміністративного примусу. Поняття, ознаки й підстави адміністративної відповідальності. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки. Види адміністративних правопорушень. Позначка й види адміністративних стягнень.

Тема 11. Основні правові засади господарської діяльності.

Господарська діяльність та господарські відносини, нормативно-правове регулювання господарської діяльності. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції. Господарська комерційна діяльність (підприємництво). Некомерційна господарська діяльність.

Тема 12. Трудове право та право соціального забезпечення.

Трудовий договір: сторони та зміст. Контракт - особлива форма трудового договору. Порядок прийняття на роботові. Підстави розірвання трудового договору. Індивідуальні й колективні трудові спори. матеріальна відповідальність. Робочий час та час відпочинку. Соціальний захист.

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук і аналіз друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною). Під час вивчення курсу виконуються 2 самостійні роботи, передбачені в Робочій програмі. Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, модульного контролю та критерій оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

повнота відповіді – 3 бали;

аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів; вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді колоквіуму і виконання письмової роботи, індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами).

Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

слайди до презентації – 5 балів

повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів

якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів

самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Модульний контроль може здійснюватися у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань (25 балів).

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнути відповідь.

Критеріями оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань (чи усної відповіді на теоретичні питання) є:

студент в процесі усної (письмової) відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	25 балів
---	----------

<p>студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп’ютерної техніки на відповідну кількість балів</p>	15 балв
<p>студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо. Або відповідає на тестові завдання з використанням комп’ютерної техніки на відповідну кількість балів</p>	10 бвлв
<p>студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання, тощо.</p>	0 балів

14. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Форма проведення семестрового контролю: залік. Відбувається у формі усного спілкування за питаннями до заліку або проходження тестових завдань. Оцінюється за 100-бальною шкалою ЄКТС.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи для студентів денної та заочної форми навчання + результати іспиту у для студентів денної та заочної форми навчання.

15. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Поняття та система правознавства, як навчальної дисципліни.
2. Об'єкт, предмет, функції правознавства, як навчальної дисципліни.
3. Правознавство як система юридичних наук.
4. Поняття держави та її ознаки.
5. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.

6. Поняття та види форми правління, форми державного устрою та форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою).
7. Система основних прав і свобод людини і громадянина.¹⁶
8. Система гарантій прав і свобод людини і громадянина в демократичній державі.
- Міжнародний захист прав людини.
9. Поняття та функції права.
10. Правотворчість.
11. Місце й роль права в системі соціальних норм.
12. Правова система та система права. Загальна характеристика основних галузей права України.
13. Правовідносини: поняття, види, структура правовідносин.
14. Правозадатність. Дієздатність. Деліктозадатність.
15. Юридичні факти та інші підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин.
16. Правомірна поведінка. Правопорушення та юридична відповідальність.
17. Поняття конституційного права. Історія світового конституційного досвіду.
18. Джерела конституційного права в Україні. Розвиток конституційного процесу в умовах незалежності України.
19. Структура конституції України.
20. Державна влада в Україні та її поділ на законодавчу, виконавчу та судову.
21. Президент, як голова держави Україна.
22. Верховна Рада України.
23. Повноваження і структура Кабінету Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України.
24. Місцеві державні адміністрації в Україні.
25. Прокуратура в Україні
26. Судова система України. Засади здійснення правосуддя в Україні.
27. Поняття, система місцевого самоврядування.
28. Повноваження сільських, селищних, міських рад.
29. Повноваження районних і обласних рад.
30. Поняття, особливості, елементи цивільного правовідношення.
31. Здійснення цивільних прав. Захист цивільних прав.
32. Відповідальність у цивільному праві.
33. Поняття та види фізичної і юридичної особи.
34. Цивільна правозадатність.

35. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи, яка досягла 14 років (малолітня особа).
Неповна цивільна дієздатність фізичної особи у віці від 14 до 18 років (неповнолітня особа).
36. Повна цивільна дієздатність фізичної особи.
37. Правозадатність юридичної особи.
38. Поняття і форми власності в Україні.
39. Захист права власності. Віндікаційний позов. Негаторний позов. Позов про визнання права власності.
40. Договір купівлі-продажу. Договір обміну. Договір дарування.
41. Договір найму.
42. Поняття спадкового права. Прийняття спадщини.¹⁷
43. Наслідування по заповіту.
44. Наслідування по закону.
45. Предмет та джерела житлового права. Право громадян України на житло.
46. Порядок отримання житла. Договір найму житлового фонду.
47. Приватизація державного житлового фонду. Кондомініуми.
48. Правове регулювання сімейних відносин.
49. Права та обов'язки подружжя.
50. Господарська діяльність та господарські відносини, нормативно-правове регулювання господарської діяльності.
51. Господарська комерційна діяльність (підприємництво). Некомерційна господарська діяльність.
52. Поняття й предмет кримінального права.
53. Поняття злочину та кримінальна відповідальність.
54. Поняття складу злочину. Поняття покарання та його позначка. Система й види покарань.
55. Поняття й предмет адміністративного права.
56. Джерела адміністративного права.
57. Адміністративні правовідносини, їх структура та особливості.
58. Поняття та види суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність.
59. Поняття й види адміністративного примусу.
60. Поняття, ознаки й підстави адміністративної відповідальності.
61. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки.

62. Види адміністративних правопорушень. Позначка й види адміністративних стягнень.
63. Трудовий договір: сторони та зміст. Контракт - особлива форма трудового договору.
64. Порядок прийняття на роботові. Підстави розірвання трудового договору.
65. Соціальний захист.
66. Поняття й джерела екологічного права.
67. Право власності на природні ресурси та його зміст.
68. Види екологічних правопорушень.
69. Поняття й джерела фінансового права.
70. Бюджетне право.
71. Банківське право.
72. Страхування і посередництво у здійснення операцій з цінними паперами.
73. Поняття й джерела податкового права.
74. Поняття міжнародного права. Міжнародна правотворчість.
75. Система міжнародного права. Міжнародний правопорядок.
76. Правонаступництво держав та урядів.
77. Україна в міжнародному співтоваристві.

16. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		зараховано
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		не зараховано з можливістю повторного складання
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502.
3. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 799.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
5. Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади, затв. Указом Президента України від 12 березня 1996 р. № 179/96 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=179/96>.
6. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>.
7. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>.
8. Закон України «Про вибори Президента України» від 5 березня 1999 р. № 474-XIV (В ред. Закону від 01.01.2016 р. № 835-19) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/474-14.22>
9. Закон України «Про всеукраїнський референдум» від 6 листопада 2012 № 5475-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5475-17>.
10. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 № 4572-VI (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
11. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. № 2235-III (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
12. Закон України «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р. № 3855-XII (із [Електронний ресурс]. Режим доступу: змін.)
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
13. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20.10.2014 № 1706-VII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.

14. Закон України «Про засади державної мовної політики» від 3 липня 2012 р. № 5029-VI (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>.
15. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
16. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 7 жовтня 2010 р. № 2591-VI (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2591-17>.
17. Закон України «Про комітети Верховної Ради України» від 4 квітня 1995 р. № 116/95-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-vr>.
18. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
19. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vr>.
20. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
21. Закон України «Про національні меншини в Україні» від 25 червня 1992 р. № 2494-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
22. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
23. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 5 квітня 2001 р. № 2365-III (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14.23>.
24. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
25. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII.
[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
26. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.

27. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23 квітня 1991 р. № 987-XII (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/987-12>.
28. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11 липня 2002 р. № 93-IV (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93-15>.
29. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р. № 2790-XII (зі змін.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>.
30. Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ» від 15 січня 1999 р. № 401-XIV (зі змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/401-14>.
31. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII Режим доступу: [Електронний ресурс]. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
32. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/776/97-vr>.
33. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.
34. Закон України «Про Центральну виборчу комісію» від 30 червня 2004 р. № 1932-VI (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-15/page2>.
35. Кодекс адміністративного судочинства України : прийнятий 6 липня 2005 р. № 2747-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
36. Кодекс законів про працю України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
37. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 р., затв. Законом України від 23 грудня 1998 р. № 350-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/krym/show/rb239k002-98>.
38. Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України 28 жовтня 2015 року № 878 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF.24>

39. Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом ОВС // Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.1991р. №114 (зі змінами).
40. Сімейний Кодекс України від 10.01.2002. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
41. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 р. № 1085/2010 (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ 1085/2010>.
42. Указ Президента України «Про систему центральних органів виконавчої влади» від 15 грудня 1999 р. № 1572/99 (із змін.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1572/99>.
43. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року (Редакція станом 19.07.2017). на ресурс]. Режим доступу: [Електронний <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Основна література:

1. Рекомендовано МОН України / О.М. Балинська, Т.З. Гарасимів. - Львів : Вид-во ЛьвДУВС, 2010. - 416 с.
2. Жаровська, І.М. Теорія влади : навч. посіб. / І.М. Жаровська. - Харків : Право, 2016. - 237 с.
3. Загальна теорія держави і права : підручник. - Х. : Право, 2010. - 584 с.
4. Загальна теорія держави і права : підручник. - Х. : Право, 2011. - 584 с.
5. Каткова, Т.Г. Теорія держави і права : навч. посіб. у визначеннях і табл. / Т.Г. Каткова. - Х. : Право, 2014. - 96 с.
6. Кириченко, В.М. Теорія держави і права: модульний курс : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / В.М. Кириченко, В.М. Кириченко, О.М. Куракін. - К. : Центр учеб. літ., 2010. - 264 с.
7. Крестовська, Н.М. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести : підручник / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. - Київ : Юрінком Інтер, 2015. – 584 с.
8. Кузьмін, С.А. Теорія держави та права в питаннях і відповідях : посібник. - Київ : Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2015. - 122 с.
9. Мала енциклопедія теорії держави і права. - К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2010. - 368 с.
- 10.Попович, В.М. Теорія держави і права : концепція, праксеологія та методологія розвитку : монографія / В.М. Попович. - Київ : Юрінком Інтер, 2015. - 384 с.25
- 11.Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XVI регіон. наук.-практ. конф. (8-9 лют. 2010 р.). - Львів:Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2010. - 424 с.
- 12.Проблеми теорії та історії держави і права : зб. статей / редкол.: Ю.С. Шемшученко та ін.. - Львів; К. : ЛьвДУВС, 2011. - 164 с.

- 13.Рудик, П.А. Теорія держави : основні теорії, концепції, підходи до вивчення : навч. посіб. / П.А. Рудик. - Київ : Алерта, 2016. - 287 с.
- 14.Скакун, О.Ф. Теорія права і держави : підручник : затверджено МОН України : . / О.Ф. Скакун. - Київ : Правова єдність: Алерта, 2016. - 524 с.
- 15.Собота, К. Принцип правної держави: конституційно-правні та адміністративно-правні аспекти : пер. з нім. : . / К. Собота. - Київ : BAITE, 2013. - 608 с.
- 16.Теорія держави і права : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / авт.- уклад.: В.В. Галунько, М.П. Пихтін, М.М. Новіков та ін.. - Херсон : Херсон. міська друк., 2011. - 261 с.
- 17.Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд.: І.В. Тетарчук, Дяків Т.Є.. - Київ : Центр учеб. літ., 2016. - 183 с.
- 18.Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. - Київ : Центр учеб. літ., 2012. - 183 с.
- 19.Теорія держави і права : навч. посіб.. - Харків : ХНУВС, 2010. - 277 с.
- 20.Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський, Г.О. Христова. - Х. : Право, 2014. - 204 с.
- 21.Теорія держави і права : посібник для підгот. до держ. іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський, Г.О. Христова. - Харків : Право, 2015. - 204 с.
- 22.Теорія держави і права : посібник для підгот. до держ. іспитів. - Харків : Право, 2016. - 196 с.
- 23.Теорія держави і права. Державний іспит : навч. посіб. / Ю.М. Оборотов, Н.М. Крестовська, А.Ф. Крижанівський, Л.Г. Матвєєва. - Х. : Одіссея, 2010. - 256 с.
- 24.Теорія держави та права : підручник : (за вимогами кредит.-модул. системи навч.) : Затверджено МОН України / Є.О. Гіда, Є.В. Бізозьоров, А.М. Завальний та ін.. - К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2011. - 576 с.
- 25.Теорія права і держави : підручник : . / І.В. Борщевський, А.С. Васильєв, Л.М. Зілковська та ін.. - К. : КНТ, 2010. - 464 с.
- 26.Шульга, А.М. Теорія держави і права : навч. посіб. : стислий курс : / А.М. Шульга. - Х. : Б.в., 2010. - 260 с.26
- 27.Шульга, А.М. Теорія держави і права : навч. посіб.. - Харків : [Б.в.], 2012. - 260 с.
- 10.1.3. Допоміжна література:
1. Аземша І. Б. Особливості формування інституту юридичної відповідальності в Україні / І. Б. Аземша // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 44-47.
  2. Аль-Брайчат С. Система права как предмет компаративистского исследования / С. Аль-Брайчат // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. Праць . - Одеса : Фенікс, 2013 . - Вип. №5 . - С. 39-42.

3. Андрушко І. П. Категорія «публічний інтерес» у конституційному праві: поняття та зміст / І. П. Андрушко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 137-141.
4. Андрушакевич Ю. В. Конкретизація правових норм: поняття та природа / Ю. В. Андрушакевич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 39-44.
5. Арабаджи Н. Б. «Ієрархія цінностей права - актуальність», як другий рівень цінності структури правового порядку / Н. Б. Арабаджи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2012 . - Вип. №4 . - С. 24-29.
6. Арабаджи Н. Б. Аксіологеми правового порядку: поняття та види / Н. Б. Арабаджи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011 . - Вип. №2 . - С. 18-23.
7. Арабаджи Н. Б. Парадигмальні засади аксіологічного виміру правового порядку / Н. Б. Арабаджи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2012 . - Вип. №3 . - С. 24-29.
8. Арабаджи Н. Б. Цілісність правового порядку як основа для його цінності / Н. Б. Арабаджи // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1. – С . 51-55.
9. Балаклицький А. І. Державна влада та апарат її здійснення як основні ознаки сучасної держави / А. І. Балаклицький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 56-60.
- 10.Балаклицький І. І. Загальнотеоретичні аспекти еволюції права в умовах глобалізації / І. І. Балаклицький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 39-42.27
- 11.Балтаджи П. М. До питання удосконалення юридичної мови в контексті мовної політики держави / П. М. Балтаджи // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 27-30.
- 12.Білас Ю. Ю. Вітчизняне правозастосування і методологія дослідження / Ю. Ю. Білас // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2010 . - Вип. 2 . - С. 83 - 91.
- 13.Біржакова Є. О. Відображення природних прав людини як вихідна форма буття права в контексті теорії природного права / Є. О. Біржакова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 33-36.
- 14.Біржакова Є. О. Властивості права в контексті природно-правового праворозуміння / Є. О.Біржакова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 60-63.

- 15.Бобровник С. В. Компроміс у праві: сутність та критерії класифікації / С. В. Бобровник // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 9- 13.
- 16.Бовсуновська І. Г. Розвиток наукових поглядів на визнання судового прецеденту (судової практики) як джерела права в Україні / І. Г. Бовсуновська // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 55-60.
- 17.Богушова І. В. Співвідношення формаційного та цивілізаційного підходів до типології держав: теоретико-правовий аналіз / І.В. Богушова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 43-46.
- 18.Богушова І. В. Теоретико-правовий аналіз деяких підходів до типології держав / І. В. Богушова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 29-31.
- 19.Болсунова О. М. Сутнісні засади принципів юридичної відповідальності // Часопис Київського університету права . – 2010 . - №4 . - С. 48-52.
- 20.Братасюк М. Г. Реалізація права: доктринальний аспект / М. Г. Братасюк // Науковий Вісник Київського національного університету внутрішніх справ . – 2010 . - № 2 . - С. 85 - 95.
- 21.Булкат М. С. Сучасні підходи до класифікації зовнішніх функцій України / М. С. Булкат // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 60-65.
- 22.Буряк Я. Державна реєстрація актів місцевих державних адміністрацій: загальнотеоретичні аспекти / Я. Буряк // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 11-18.28
- 23.Веклич В. О. Особливості сучасних визначень змісту категорії «забезпечення й захист прав і свобод людини і громадянина» / В. О. Веклич // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 36-41.
- 24.Вергелес Д. Є. Проблеми процесу кодифікації законодавства / Д. Є. Вергелес // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 65-68.
- 25.Власенко В. П. Правова соціалізація як механізм засвоєння і формування правової культури / В. П. Власенко // Право і суспільство. – 2010 . - №3 . - С. 18-24.
- 26.Волковицька Н. Онтологічний та аксіологічний елементи у сучасній правовій свідомості / Н. Волковицька // Юридична Україна . – 2010 . - № 3 . - С. 32 -39.
- 27.Гаєва Н. П. Право на свободу об'єднання як суб'єктивне право / Н. П. Гаєва // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 113-127.
- 28.Галецька Н. Форми національної імплементації норм міжнародних договорів / Н. Галецька // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 19-24.

- 29.Гафурова О. В. Теоретико-правові підходи до визначення інституту соціального розвитку села / О. В. Гафурова // Часопис Київського університету права . - №2 . - С. 277-281.
- 30.Гетманцев Д. О. Щодо значення публічного інтересу для фінансового права / Д. О. Гетьманцев // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 150-154.
- 31.Голубовський В. Є. Правомірна поведінка: теоретико-методологічний аспект дослідження / В. Є. Голубовський // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 68-72.
- 32.Гончаров В. До питання про зміст юридичної норми як об'єкт її тлумачення (у світлі практики європейського суду з прав людини) / В. Гончаров // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 50. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2010 . - С. 3-11.
- 33.Гончаров В. Методологія тлумачення юридичних норм у світлі граматології / В. Гончаров // Вісник Академії правових наук України . - 2010. - № 1 . - С. 257 - 267.
- 34.Горбань М. Правоконкретизація: до питання визначення поняття / М. Горбань // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 58. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 3-10.
- 35.Горбань Н. С. Новий підхід до розуміння принципу нотаріальної таємниці в нотаріальному процесі / Н. С. Горбань // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 219-223.29
- 36.Гордимов А. В. Доктринальне тлумачення в контексті гуманізації правових систем сучасності / А. В. Гордимов // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 41-45.
- 37.Горобець К. В. Ціннісно-нормативні складові правової сфери / К. В. Горобець // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 75- 80.
- 38.Градова В. Г. Розвиток ідеї верховенства права в правовому розвитку сучасної України / В. Г. Градова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 50-53.
- 39.Данич О. Ф. Сучасні підходи до побудови моделі соціальної держави / О. Ф. Данич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 50-54.
- 40.Денисова А. Правовий вплив: природа та функціональне призначення / А. Денисова // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 55. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 3-10.
- 41.Денисова А. М. Правові обмеження: поняття, види, функції / А. М. Денисова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 51-55.

- 42.Денисюк М. В. Взаємозв'язок та взаємодія громадянського суспільства та держави (теоретико-правові аспекти) / М. В. Денисюк // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 86-89.
- 43.Дмитрієнко Ю. Природа маніпулювання українською правовою свідомістю за допомогою інформаційної системи / Ю. Дмитрієнко // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 3-8.
- 44.Добош З. Ідея справедливості у правовій думці Стародавнього Сходу / З. Добиш // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54 . - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 9-15.
- 45.Добрянський С. До питання про становлення Пан'європейської культури захисту прав людини / С. Добрянський // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 25-35.
- 46.Добрянський С. Конституційно-правове забезпечення основоположних прав людини: можливості удосконалення / С. Добрянський // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 55. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 11-19.
- 47.Дроботова Т. Правові ознаки демократичного державно-правового режиму: актуальні питання систематизації / Т. Дроботова // Юридична Україна . – 2010 . - № 1 . - С. 34 - 41.
- 48.Дудаш Т. Деякі герменевтичні поняття у теоретичній та практичній юриспруденції / Т. Дудаш // Вісник Львівського університету. Серія 30 юридична. Випуск 50. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2010 . - С. 19- 24.
- 49.Євграфова Є. Доктринальне тлумачення норм права (законів): природа і здійснення / Є. Євграфова // Вісник Академії правових наук України . - 2010. - № 2 . - С. 40 - 52.
- 50.Єлманова О. М. Право та мораль: співвідношення понять в контексті аналізу основних регуляторів суспільних відносин, чинників та наслідків їхнього регуляторного впливу / О. М. Єлманова // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 89-93.
- 51.Жаровська І. М. Громадський контроль як інтегральна складова у концепті владних відносин сучасної держави і громадянського суспільства / І. М. Жаровська // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 14- 17.
- 52.Заворотченко Т. М. Загальна характеристика системи політичних прав і свобод людини й громадянина в Україні / Т. М. Заворотченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 17-21.
- 53.Задорожня Г. В., Задорожний Ю. А. Гарантії забезпечення соціального захисту прав людини / Г. В. Задорожня, Ю. А. Задорожний // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 100-104.

- 54.Заплотинська Ю. Акти Кабінету Міністрів України в системі нормативно- правових актів: загальнотеоретичний та порівняльно-правовий аспекти / Ю. Заплотинська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 36-42.
- 55.Захаркевич Т. С. Формування правоої поведінки в контексті побудови в Україні правоої держави / Т. С. Захаркевич // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 41-44.
- 56.Зінченко В. М. До питання про сутність і значення охоронної функції права / М. Зінченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 44-48.
- 57.Зінченко В. М. Законність, права людини та правоохоронна діяльність / В. М. Зінченко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 55-58.
- 58.Зінченко О. В. Функції юридичних конструкцій: теоретико-правовий аналіз / О. В. Зінченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 58-62.
- 59.Зінченко О. В. Юридичні конструкції як найвища форма правоої абстракції / О. В. Зінченко // Часопис Київського університету права . - 2011. - №1 . - С. 55-59.31
- 60.Кабанець О. С. Демократія як державний режим: теоретико-правовий аналіз / О. С. Кабанець // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 60-64.
- 61.Каленіченко Л.І. Юридичні аспекти категорії «соціальна відповідальність» у системі суспільних наук / Л.І. Каленіченко // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. – 2014. – Випуск 11. – Том 1 – С. 14–18.
- 62.Каленіченко Л.І. Дискусійні питання класифікації окремих видів соціальної відповідальності / Л.І. Каленіченко // Право і безпека. – 2015. - № 2. – С. 28– 32.
- 63.Каленіченко Л.І. Особливості підходів до юридичної відповідальності як правоої категорії / Л.І. Каленіченко // Вісник ХНУВС. – 2015. – № 3 (70). – С. 22–29.
- 64.Каленіченко Л.І. Сучасне розуміння сутності юридичної відповідальності в правовій думці / Л.І. Каленіченко // Право і безпека. – 2015. – № 3 (58). – С. 26–31.
- 65.Каленіченко Л.І. Легальна (офіційна) юридична дефініція форм юридичної відповідальності у законодавстві України /Л.І. Каленіченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2016. – № 2. – С. 11–14.
- 66.Каленіченко Л.І. Юридична відповідальність як явище об'єктивного права / Л.І. Каленіченко // Право і безпека. – 2016. – № 2 (61). – С. 31–37.
- 67.Кармаза О. О. Теоретичні основи визначення системи джерел житлового права та процесу / О. О. Карамза // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 171-174.

- 68.Кармазіна К. Ю. Особливості джерел загального права / К. Ю. Кармазіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013 . - Вип. №5 . - С. 15-19.
- 69.Карманюк О. П. Реалізація юридичних обов'язків та їх вплив на правовий порядок / О. П. Карманюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 62-65.
- 70.Карманюк О. П. Суб'єктивні права і юридичні обов'язки в контексті утвердження законності в українському суспільстві / О. П. Карманюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 48-52.
- 71.Кикоть О. О. Поняття господарсько-правової відповіданості та її місце в системі права / О. О. Кикоть // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 229-232.32
- 72.Клекоцюк Р. Р. Правовий статус дитини: взаємозв'язок міжнародного та національного права / Р. Р. Клекоцюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 372-376.
- 73.Колодій А. Громадянське суспільство та правова держава: проблеми і шляхи розбудови / А. Колодій // Право України . – 2010 . - № 7 . - С. 12 - 17.
- 74.Коломоєць О. В. Функції держав у сучасному державознавстві: теоретичні проблеми / О. В. Коломоєць // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 43-46.
- 75.Корунчак Л. А. Застосування деяких понять синергетики у вивченні системи та джерел права / Л. А. Корунчак // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 94-97.
- 76.Коруц У. З. Принцип правової визначеності як елемент права на справедливий судовий розгляд в контексті практики Європейського Суду з прав людини / У. З. Коруц // Часопис Київського університету права . - 2012. - №3 . - С. 395-399.
- 77.Косович В. Закон “Про нормативно-правові акти” як засіб удосконалення нормативно-правових актів України / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 52. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 10-20.
- 78.Косович В. Міжнародне право як засіб вдосконалення нормативно-правових актів України / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54. Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2011 . - С. 16-28.
- 79.Косович В. Недоліки нормативно-правових актів України: загальнотеоретична характеристика та шляхи боротьби з ними / В. Косович // Вісник Львівського

університету. Серія юридична. Випуск 56. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 8-23.

80.Косович В. Правові дефініції як засіб забезпечення створення досконалих нормативно-правових актів України / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 43-52.

81.Косович В. Якість нормативно-правових актів України: загальнотеоретична характеристика / В. Косович // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 55. Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . - С. 20-27.

82.Котенко О. А. До поняття про сутність, значення та "дієвість" джерел права в англосаксонській правовій системі / О. А. Котенко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 52-56.33

83.Котенко О. А. Правове регулювання та правовий вплив: теоретичні аспекти / О. А. Котенко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 76-80.

84.Котенко Т. В. Тенденції розвитку функцій місцевого самоврядування в умовах розбудови громадянського суспільства / Т. В. Котенко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 80-84.

85.Кравченко С. С. Правовий прецедент як соціальний інститут та його значення: прагматичний аналіз / С. С. Кравченко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 17-20.

86.Кріжановський А. Ф. Правовий порядок у дискурсі історіософії права / А. Ф. Кріжановський // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011. - Вип. №2 . - С. 4-8.

87. Кріжановський А. Ф. Правові відносини в контексті теорії сучасного правопорядку / А. Ф. Кріжановський // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011. - Вип. №1 . - С. 6-10.

88.Куян І. А. «Право на страйк» як форма прояву народного суверенітету: проблеми теорії і практики / І. А. Куян // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 92-95.

89.Латишева В. В. Принципи правового регулювання суспільних відносин у сфері житлово-комунального господарства на селі / В. В. Латишева // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 264-268.

90.Левченко Д. В. Законні інтереси та суб'єктивні права в системі правових засобів / Д. В. Левченко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 47-51.

- 91.Лисюк І. І. Деякі питання виникнення соціальних норм / І. І. Лисюк // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 65-69.
- 92.Луців О. «Формальні» концепції верховенства права у сучасній науковій літературі / О. Луців // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 57. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2013 . - С. 60-67.
- 93.Луцький Р. П. Ієрархічність правових джерел (нормативних актів) як відображення буття позитивного права / Р. П. Луцький // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 18-21.
- 94.Луцький Р. П. Позитивне право та природне право: опозиція категорій / Р. П. Луцький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 38-41.
- 95.Макаренко Л. О. Поняття та види соціальної відповідальності / Л. О. Макаренко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 12- 16.34
- 96.Макеєва О. М. Правова культура як елемент правової системи / О. М. Макеєва // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 64-67.
- 97.Малиняк Х. В. Концепція поняття посадової особи органів внутрішніх справ у сучасній правовій науці / Х. В. Малиняк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 16-18.
- 98.Малишев Б. В. Теоретико-правові аспекти державного примусу як ознаки права / Б. В. Малишев // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . – С .25-29.
- 99.Мамченко Н. В. Суспільна правосвідомість як чинник політико-правових рішень / Н. В. Мамченко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 19-22.
100. Манько Д. Г. Легалізація в аспекті правозастосування / Д. Г. Манько // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2011. - Вип. №1 . - С. 11-14.
101. Манько Д. Г. Технології формалізації права / Д. Г. Манько // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 20-23.
102. Март'янова Т. С. Етичні вимоги до суб'єктів правозастосованої діяльності / Т. С. Март'янова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3 . - С. 70-74.
103. Матат Ю. І. До питання застосування правоположень з метою подолання прогалин у законодавстві / Ю. І. Матат // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 87-91.
104. Мозолюк-Боднар Л.М. Від дисципліни до самодисципліни в учасних умовах / Л. М. Мозолюк-Боднар // Часопис Київського університету права. – 2011 . - №3 . - С.69-73.

105. Москалюк О. В., Портнов А. В. Проблема подолання колізій між нормами права у правовій науці дорадянського періоду / О. В. Москалюк, А. В. Портнов // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 24-27.
106. Мохонько А. В. Право та політика як регулятори суспільних відносин / А. В. Мохонько // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №1 . - С. 59-62.
107. Мочульська М. Зародження правової доктрини як юридичного феномена / М. Мочульська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 51. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка. – 2010 . - С. 3-9.
108. Мочульська М. Основні типи сучасного розуміння правової доктрини / М. Мочульська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 56. - Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка . – 2012 . – С .44-52.35
109. Мяловицька Н. А. Автономія і проблема регіоналізації в країнах Європи / Н. А. Мяловицька // Європейське право та повітряне правознавство : зб. статей. - К. - Шамборі : Логос, 2010 . - С. 383 - 391.
110. Настечко К. О. Прийняття нормативно-правових актів у ЄС та Україні / К. О. Настечко // Європейське право та порівняльне правознавство : зб. статей. - К. Шамборі : Логос, 2010 . - С. 255 - 263.
111. Недибалюк В. Д. Особливості механізму реалізації права людини на повагу до її гідності / В. Д. Недибалюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №3. - С. 131-135.
112. Нечипорук С. В. Доктринальні проблеми визначення поняття судової влади // Часопис Київського університету права . – 2010 . - №1 . - С. 70-77.
113. Николина К. В. Особливості процедурних зasad правозастосованої діяльності / К. В. Николина // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 67-70.
114. Николина К. В. Теоретичний аналіз співвідношення процедурних та матеріальних норм права / К. В. Николина // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 40-43.
115. Николюк Д. А. Екологічна функція в системі функцій сучасної держави / Д. А. Николюк // Часопис Київського університету права . – 2011 . - № 4 . - С. 101-105.
116. Ніжинська І. С., Ніжинський С. С. Поняття і зміст права людини на компенсацію моральної шкоди / І. С. Ніжинська, С. С. Ніжинський // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 22-25.
117. Новак О. Д. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності державних службовців / О. Д. Новак // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 129-133.

118. Оніщук М. В. Система стримувань і противаг в українській моделі організації влади: проблеми і шляхи вдосконалення / М. В. Оніщук // Часопис Київського університету права . - 2012 . - №3 . - С. 91-95.
119. Осауленко О. І. Місце правозастосовних актів у системі правових актів / О. І. Осауленко // Держава і право : зб. наук. праць. - К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2010. - Вип. 49 . - С. 16 - 21.
120. Осташова В. О. Гендерні особливості правового самовиховання студентської молоді / В. О. Осташова // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 27-30.
121. Падалко Г. В. Співвідношення централізації, децентралізації та рецентралізації у правовому регулюванні служби в органах місцевого самоврядування: сучасний стан та прогноз розвитку / Г. В. Падалко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 99-104.36
122. Параниця С. П. Самозахист як самостійне суб'єктивне право особи / С. П. Параниця // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 33- 36.
123. Пархоменко Н. М. Гармонізація законодавства України з європейським та міжнародним правом: методи, етапи, види / Н. М. Пархоменко // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №1 . - С. 338-342.
124. Плавич В. П. Феномен права як соціорегулятор і модель правової дійсності / В. П. Плавич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №1 . - С. 9-13.
125. Політанський В. С. Загальна характеристика становлення та розвитку права на інформацію / В. С. Політанський // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 6-79.
126. Прокопчук Ю. М. Історичні аспекти правового регулювання права на працю в колишньому СРСР / Ю. М. Прокопчук // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 382-385.
127. Проць О. Є. Правова культура та правокультурність: межі кореляції понять / О. Є. Проць // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №3 . - С. 77-81.
128. Рабінович П. Ефективність юридичних гарантій законності / П. Рабінович // Вісник Академії правових наук України . – 2010 . - № 1 . - С. 7 - 28.
129. Ротару А. В. Механізм зближення національних правових систем / А. В. Ротару // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 74-77.

130. Середюк В. В. Порівняльно-правовий аналіз функцій юридичної відповідальності в правовій науці України та Польщі / В. В. Середюк // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 80-83.
131. Сімутін В. В. Змістоутворюючі засади організації та діяльності механізму сучасної держави / В. В. Сімутін // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція» : зб. наук. праць. - Одеса : Фенікс, 2013. - Вип. №5 . - С. 56-59.
132. Слинько Д.В. Особливості правозастосовного процесу в діяльності органів внутрішніх справ / Д.В. Слинько // Право і безпека. – 2015. – № 3(58). – С. 97–102.
133. Слинько Д.В. Основні риси та структура правозастосованої діяльності / Д.В. Слинько // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2015. – Серія: Право. – Випуск 20. – С. 21–24.
134. Слинько Д.В. Поняття, зміст та основні ознаки юридичного процесу / Д.В. Слинько // «Jurnalul juridic national: teoriie si practica» O.O.O. : «National law jurnal: theory and practice» L.L.C. – Nr. 1 (17). – Republica Moldova, 2016.– С. 19–23. 37
135. Слинько Д.В. Поняття й система принципів юридичного процесу / Д.В. Слинько // «Jurnalul juridic national: teoriie si practica» O.O.O. : «National law jurnal: theory and practice» L.L.C. – Nr. 2 (18). – Republica Moldova, 2016.– С. 24–29.
136. Слинько Д.В. Змістовна характеристика ознак юридичного процесу / Д.В. Слинько // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2016. – Серія: Право. – Випуск 21. – С. 13–17.
137. Слинько Д.В. Правова форма діяльності держави як критерій класифікації юридичного процесу/ Д.В. Слинько // «Jurnalul juridic national: teoriie si practica» O.O.O. : «National law jurnal: theory and practice» L.L.C. – Nr. 6 (22). – Republica Moldova, 2016.– С. 16–20.
138. Стаднік О. М. Загальна характеристика принципу загального виборчого права / О. М. Стаднік // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №4 . - С. 127-131.
139. Старчук О. В. Щодо поняття принципів права / О. В. Старчук // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 40-43.
140. Тарахонич Т. І. Змістовна характеристика правових засобів: сучасні погляди / Т. І. Тарахонич // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 36-39.
141. Терлецький Д. С. Поняття і механізм конституційної імплементації міжнародних договорів / Д. С. Терлецький // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №4 . - С. 132.-137.

142. Тимченко Г. В. Ефективність законодавства - до історіографії проблеми // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки . – 2010 . - №2 . - С. 28-34.
143. Томаш Л. В. Громадянське суспільство як система забезпечення життєдіяльності політичної, економічної, соціальної та духовної сфер / Л. В. Томаш // Часопис Київського університету права . – 2012 . - №2 . - С. 366- 371.
144. Цебенко С. Проблематика прав людини в документах Всесвітньої Ради Церков / С. Цебенко // Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 54. Львів: Вид. ЛНУ ім. Івана Франка. – 2011 . - С. 29-35.
145. Целуйко М. Ф. Усенко О. В. Основи концепції професіонально-правової культури у вітчизняній правовій науці / М. Ф. Целуйко. О. В. Усенко // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №1 . - С. 71-74.
146. Шаганенко В. П. Сутнісні характеристики системи права / В. П. Шаганенко // Часопис Київського університету права . -2012 . - №2 . - С. 69- 74.38
147. Шилінгов В. С. Поділ права на приватне та публічне як фундаментальна засада правової системи демократичного суспільства / В.С. Шилінгов // Часопис Київського університету права. - 2012. - №1. - С. 48-51.
148. Ющик О. Про необхідність пізнання сутності та визначення поняття права / О. Ющик // Право України . – 2010 . - № 4 . - С. 106 - 114.
149. Яровой Т. С. Основні форми державного правління і парламентаризм: правові аспекти взаємодії / Т. С. Яровой // Часопис Київського університету права . – 2011 . - №2 . - С. 77-80.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.ac-rada.gov.ua> – офіційний сайт Рахункової палати України.
3. <http://www.ccu.gov.ua> – офіційний сайт Конституційного Суду України.
4. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
5. <http://www.ombudsman.kiev.ua> – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України.
6. <http://www.president.gov.ua/> – офіційне інтернет-представництво Президента України.
7. <http://www.rainbow.-gov.ua> – офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України.